

RS AU § 4 Avgiftsfrihet för akutvård och spårsäkring efter våldtäkt

Ärendenummer: RS 2023/1446

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige beslutar att vård efter sexuella övergrepp ska vid första besöket, samt vid eventuellt efterföljande återbesök, vara avgiftsfritt för patienten samt att eventuell uteblivandeavgift inte ska tas ut för dessa besök.
- Regionfullmäktige fastställer förslag till vårdavgift i öppenvård att gälla från och med 2024-03-01.

Sammanfattning

Kvinnor har i praktiken inte betalat någon vårdavgift i samband med spårsäkring och akut vård vid sexuellt våld. Detta bör dock formaliseras med ett avgiftsbeslut i regionfullmäktige samt utvidgas till att gälla samtliga verksamheter som bedriver öppenvård enligt HSL, samt gälla alla personer, oavsett könsidentitet.

Omhändertagandeprocessen när det gäller patienter som uppsöker vård vid sexuella övergrepp återges i ärendebeskrivningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 21 juni 2023 att föreslå regionfullmäktige att vård efter sexuella övergrepp ska vid första besöket, samt vid eventuellt efterföljande återbesök, vara avgiftsfritt för patienten samt att eventuell uteblivandeavgift inte ska tas ut för dessa besök. Beslutet beräknas ha marginell ekonomisk effekt på Region Gotlands sammantagna intäkter för avgifter inom hälso- och sjukvården.

Enligt §1 kap 3 Hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017: 30) och §6 1 kap Patientlag (2014:821) är målet med hälso- och sjukvården en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Med hänvisning till gällande lagstiftning om jämlik vård kan beslutet inte innefatta avgiftsfria besök endast för kvinnor. Ej heller besök på specifik mottagning. Beslutet om avgiftsbefrielse bör omfatta alla oavsett könstillhörighet samt innefatta besök på akutmottagning, specialistmottagning, vårdcentral samt vid ambulansverksamheten.

Bedömning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 21 juni 2023 (§ 69) föreslagit regionfullmäktige att vård efter sexuella övergrepp ska vid första besöket, samt vid eventuellt efterföljande återbesök, vara avgiftsfritt för patienten samt att eventuell uteblivandeavgift inte ska tas ut för dessa besök.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta om ovan nämnda förändring.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Enligt §1 kap 3 Hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017: 30) och §6 1 kap Patientlag (2014:821) är målet med hälso- och sjukvården en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Med hänvisning till gällande lagstiftning om jämlik vård kan beslutet inte innefatta avgiftsfria besök endast för kvinnor. Ej heller besök på specifik mottagning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att beslutet beräknas ha marginell ekonomisk effekt på Region Gotlands sammantagna intäkter för avgifter inom hälso- och sjukvården.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att beslut om avgiftsbefrielse bör omfatta alla oavsett könstillhörighet samt innefatta besök på akutmottagning, specialistmottagning, vårdcentral samt vid ambulansverksamheten.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2023-06-21, § 69

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-12-01